

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

Hely

Idő

Személy

Szerző: *Vagy János*

„VIDÉKI” ÜZEMEK A FŐVÁROSBAN

*Magyar Nemzet,
1961. dec. 21.*

Milyen üzemek kiköltözését javasolják Budapestről?

Egy hónappal ezelőtt a fővárosi tanács ülésén Veres József, a végrehajtó bizottság elnöke ismertette Budapest második öt éves tervének fejlesztési irányzásait. A többi között elmondotta, hogy 3,16 milliárd forintra emelkedik Budapest költségvetése a jövő esztendőben. A gazdasági ágazat előirányzata körülbelül 20 millió forint és ebből az összegből 9,2 millió forintot fordítanak városrendezési célokra. Bejelentette, hogy Budapest további zsúfoltságának csökkentése céljából megszigorították az ipartelepítési eljárást. A jelenlegi rossz elhelyezési ipartelegeket a távlati tervek alapján új területre, vagy a fővároson kívüli részre telepítik. Ezzel orvosolni kívánják azokat a panaszokat, amelyek az elmúlt évek során a tanácstagok beszámolókon gyakran felmerültek a választók részéről. Kétségtelen, hogy számos ipari üzem kedvezőtlen fekvése akadályozza már most is, de a későbbi években még inkább a városrendezési tervek megvalósítását.

Az elvi segítség nem elég

A Minisztertanács az elmúlt évben hagyta jóvá Budapest és környéke általános rendezési tervét és a jövő évi előirányzatból 1962-ben elkészül az I., XIII. és XIV. kerületi intézkedési terv. A főváros fejlesztési terveinek realizálása tetemes pénzbe kerül. A kitelepítésre javasolt budapesti üzemek elhelyezése is megerhelést jelent a népgazdaságnak, ez azonban még a »jövő zenéje«. Ma még sokkal lényesebb feladat az eddigi csökkenő szemlélet megváltoztatása, a vállalatok részéről a határozatok végrehajtásának elősegítése. Miről van szó pontosabban?

A dolgozók bejelentései alapján a tanácstagok, a kerületi tanácsok előterjesztése alapján a végrehajtó bizottság illetékes osztálya több esetben állást foglalt egyes üzemek kitelepítése ügyében. A vállalatok igazgatói sok esetben fűt-fát megmozgatnak, hogy a döntést megváltoztassák.

Milyen konkrét panasz van például a IX. kerület lakosságának?

Duna-part, mégsem sétány

Mialatt a Lágymányos rohamléptekben fejlődik, az ide kerülő Budapesti Ipari Vásár kijelölt területe a Hazafias Népfőnt kezdeményezésére, a szorgalmas budapestiek segítségével szépül, a szemközti oldalon, a ferencvárosi Duna-parton nem történik semmi. A kerületi tanácshoz tömegével érkeznek a levelek és mindegyikből az csendül ki: mi lesz a Duna-parttal? Sokan társadalmi munkát ajánlanak fel, hogy a partszakaszt parkká fejlesszék. A sors iróniája: a Ferencvárosnak jut az egyik leghosszabb Duna-part, de nem sok öröme telik benne a lakosságának. A Szabadság-

hídtól — a Közgazdasági Egyetem előtti alsó rakpartot, mintegy 100 métert nem számítva —, a Déli Összenötő Vasúti híd, raktárak, üzemépületek, barakkok húzódnak. A raktárnegyed jelenlegi jogosultságát még elismeri a kerület lakossága, de az ellen már mindenki tiltakozik: miért van itt még mindig a KPM Közúti Hídfenntartó Vállalata, amely a rábizott feladatot máshol is elvégezhetné. Az üzem kopott falai, a Duna felől látható csúf barakkok ellen jogos a panasz. Most az a kívánság: vigyék el az üzemet minél előbb, de helyébe ne hozzanak másikat a lebontásra ítélt falak közé.

A kerület terveiben a Duna-part teljes parkosítása szerepel a Szabadság-hídtól a vasúti hídig. Érdekességként említjük meg, hogy 1919-ben, a Tanácsköztársaság idején ugyanez a terv szerepelt a kerület fejlesztési programjában. Az elgondolás megvalósítása útjában van a fentiekben kívül a MAVAG Hídigyár itteni telephelye, amelynek zajos működése ellen a Magyar Nemzet szerkesztőségét számos levélben felkeresték a környékbeli lakók. Úgy véltük, helyes lenne, ha a KGM ítemét napirendre tűznék a hídigyár ügyét. Egy ízben olyan határozat született, hogy az üzemet a Kőbányai úti egységgel együtt Győrbe telepítik, de ez nem valósult meg.

Angyalföld és Kőbánya panasz

Angyalföld és Kőbánya lakosságának közös problémája a Budapesti Ásványőrő Vállalat működése. A Meder utcai és a Jászberényi úti üzemekből évek óta áramlik a levegőt szennyező ásványi por és elárasztja a környékbeli házakat, behúzódik a lakásokba. A lakosság sürgetésére az ásványőrő két üzemből vidéki vállalatok veszik át. Előbb a Meder utcai, majd a Jászberényi úti részlegben szűnik meg az őrlés, amint a vidéki vállalatoknál a rekonstrukciót befejezik.

A XII. kerületben többször elhangzott már a kérdés: feltétlenül szükséges, hogy a fővárosban legyen, nem is egy, hanem három helyen, a Pest megyei Vízmű és Kútépítő Vállalat? A budapesti vízműhálózat fejlesztésével már a peremkerületek lakossága is »fővárosi vizet« fogyaszt és aligha kerülhet sor kútúrásra Budapest külső kerületeiben ivóvízbeszerzés céljából. Ezért helyeselnék a kerületi lakosság javaslatát: a vállalat vezetői gondoljanak arra, hogy nagyobb szükség van a vállalatra Pest megyében, mint Budapestben és készüljenek fel az itteni helyiségek mielőbbi átadására.

Kifogás hangzott el az Erdőgazdasági Szállító és Gépjavitó Vállalat ellen is. A vállalat központja a Földművelésügyi Minisztérium épületében van, a budapesti kirendeltség a XII., Kiss János altábornagy utcában. He-

lyes lenne vidéki telephelyet kijelölni ennek a részlegnek is.

A kitelepítésre javasolt vállalatok elköltözésével a fővárosban épületek, telkek szabadulnának fel és mód nyílne arra, hogy egyes intézmények helyiség-problémáján segítsenek.

Helyiség-vita

A felső szerveket évek óta foglalkoztatja a Magyar Mezőgazdasági Múzeum helyiség-problémája. A Mezőgazdasági Múzeum épületébe annak idején ideiglenesen költözött be a Természettudományi Múzeum Növénytára, amely a reneszánsz épület emeletét teljes egészében és a földszint jelentékeny részét elfoglalja. A kényes »társbérlet« miatt a Mezőgazdasági Múzeum nem mutatja be a közönségnek a mezőgazdaság valamennyi ágát. Hiányzik a múzeumból a növénytermesztési, talajművelési, gépésztési, szövetkezeti osztályok, ezenkívül nem rendelkezik a múzeum a szükséges gyűjteménytári és könyvtári helyiségekkel és a nem kielégítő tárolás miatt a gyűjteményanyag pusztul. Az utóbbi időben több helyen felmerült a Mezőgazdasági Múzeum régen húzódo helyiség-problémája, a Természettudományi Múzeum Növénytára elhelyezésének terve, hogy a múzeum régi helyiségeit visszakapja.

Általános kívánság: létesüljön a Mezőgazdasági Múzeumban egy viszonylag komplett agrártörténeti könyvtár. Ezt az elgondolást támogatja az Országos Mezőgazdasági Könyvtár, amely készsége átadná 70 000—80 000 agrártörténeti könyvgyűjteményét a múzeumnak. Az Országos Mezőgazdasági Könyvtárban helyhiány miatt nagy gondot okoz a gyűjtemény elhelyezése.

A Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete is foglalkozott ezzel a problémával. Dr. Molnár Erik, az intézet vezetője előterjesztést tett a Magyar Tudományos Akadémia illetékes osztályához. Kifejtette, hogy a Mezőgazdasági Múzeum Könyvtára lehetne az a szervezeti bázis, amely körül az agrártörténeti kutatás központi munkahelye fokozatosan kiépülhetne. Ezért arra kérte a Magyar Tudományos Akadémia elnökségét, járjon közbe a Földművelésügyi és Művelődésügyi Minisztériummal a Növénytár megfelelő elhelyezésére. A Magyar Tudományos Akadémia agrártörténeti bizottsága egyik ülésén úgy foglalt állást, hogy az agrártörténeti kutatás szerzettségének megalapozásához szükséges volna a Mezőgazdasági Múzeumban agrártörténeti könyvtárat létrehozni és javaslatot tett a terv megvalósítását gátló Növénytár más épületben történő elhelyezésére.

A Természettudományi Múzeum Növénytára nagy értékű gyűjteményének megfelelő elhelyezése nem kis gond. A legkézenfekvőbb megoldás az lenne, hogy a budavári palotába költöző múzeum vagy intézmény felszabaduló épületébe kerüljön. Esetleg más olyan megfelelő épületbe, amely intézmények, szervek átcsoportosítása útján üresedik meg.

Vig István